

PATVIRTINTA
Šiaulių Stasio Šalkauskio gimnazijos
direktoriaus 2023 m. rugšėjo 1 d.
įsakymu Nr. V-72

ŠIAULIŲ STASIO ŠALKAUSKIO GIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Stasio Šalkauskio gimnazijos (toliau gimnazijos) mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka parengta, vadovaujantis Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (2022-01-01 redakcija, Šiaulių miesto vaiko asmenybės ūgties koncepcija, patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. A-1601 ir Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125 „Dėl Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2. Gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka apibrėžia mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, vertinimo lygmenis ir principus, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarką, bendradarbiavimą su tėvais siekiant mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo ir pažangos.

3. Tvarkoje aptariami mokinių vertinimo tikslai ir būdai, vertinimas ugdymo procese ir baigus ugdymo laikotarpį vertinimo rezultatų panaudojimas.

II SKYRIUS MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI

4. Mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai: padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti ugdymo proceso kokybę.

5. Mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams įgyvendinti naudojami šie vertinimo būdai:

5.1. formuojamasis vertinimas užtikrina svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Formuojamasis vertinimas apibrėžiamas kaip cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi. Formuojamasis vertinimas apima:

5.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnostavimą, siekiant tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt.;

5.1.2. sąlygų mokiniams mokytis ir pademonstruoti, ką jie išmoko, sudarymą, leidžiančių kiekvienam mokiniui atskleisti savo potencialą;

5.1.3. tolesnį mokymąsi, stimuliuojančio grįžtamojo ryšio teikimą. Grįžtamasis ryšys turi būti konkretus ir orientuotis į mokinio atliekamą užduotį, jis turi teikti kokybinę informaciją, galinčią padėti mokiniui geriau atlikti jo darbą;

5.1.4. sąlygų mokiniams mokytis su bendraklasiais ir iš bendraklasių užtikrinimą. Mokymasis yra socialinė ir kultūrinė praktika, todėl mokiniai daug išmoksta vieni iš kitų, nes bendraudami su bendraamžiais yra atviresni, nepatiria baimės ir nerimo jausmo;

5.1.5. mokinių skatinimą permąstyti savo mokymosi patirtį ir įsivertinti pasiektą rezultatą. Mokymasis yra sąmoninga mokinio veikla, todėl mokytojas turėtų aktualizuoti mokymosi turinį, padėti mokiniui atrasti asmeninę mokymosi prasmę;

5.2. apibendrinamasis vertinimas siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas visuomet atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui.

5.2.1. mokyklos vidinis apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokiniai atsiskaito už sutartos apimties mokymosi laikotarpį, ir ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, kai mokytojas apibendrina ilgesnio periodo rezultatus ir įvertina mokinio darbą per pusmetį arba mokslo metus. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, pasiekimų lygiai arba kiti simboliai. Tinkamai įgyvendinamas apibendrinamasis vertinimas turi:

5.2.2. būti prasmingas – visos suinteresuotos pusės, įskaitant mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus), turi aiškiai suprasti, kokia mokymosi rezultatų prasmė, ką reiškia gauti mokymosi rezultatai, ką reikėtų daryti toliau;

5.2.3. atitikti švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamose bendrosiose programose suformuluotus tikslus, apibrėžiančius, ką mokiniai turi mokėti, suprasti ir gebėti atlikti naudodami įgytas žinias;

5.2.4. remtis kriterijais ir pasiekimų lygių aprašais. Siekdami mokinių mokymosi rezultatų palyginamumo, mokytojai turi vienodai interpretuoti pasiekimų lygių reikalavimus;

5.2.5. sudaryti galimybę išmokti. Mokiniais prieš atsiskaitymą, vertinamą pažymiu turėtų būti sudarytos sąlygos išmokti tai, kas bus vertinama, ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kaip jiems sekasi;

5.2.6. tikrinti mokinių mokymosi pažangą kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais; sprendimas apie mokinių gebėjimus turi būti grįstas daugiau nei vienu vertinimo būdu;

5.2.7. vadovautis aiškia vertinimo skale. Ji turi būti suprantama visoms suinteresuotoms pusėms; Vertinimo skalė turi būti pristatyta mokiniams prieš kiekvieną apibendrinamąjį vertinimą;

5.2.8. remtis įrodymais. Pažymiai turi būti grįsti mokymosi įrodymais, sukauptais per tam tikrą laikotarpį;

5.2.9. vertinti už tai, ką mokinys atliko, o ne už tai, ko neatliko;

III SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

6. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų mokyklos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

7. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

8. Vertinami yra mokinių pasiekimai, todėl vertinimas neturi būti suprantamas kaip apdovanojimo ar drausminimo priemonė.

9. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Būtina vengti mokinių lyginimo tarpusavyje.

10. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

10.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

10.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

10.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

10.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

10.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

10.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

10.7. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

10.8. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

10.9. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas TAMO žinutėmis ir/ar individualių pokalbių metu;

10.10. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

10.11. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

11. Mokinių mokymosi tikslų kėlimui, metinių pasiekimų fiksavimui ir pažangos matavimui, pasiekimų reflektavimui naudojamas „Asmenybės ūgties dienoraštis“ (AŪD).

IV SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

12. Mokytojas vertinimo būdą fiksuoja pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programose, dalykų ilgalaikiuose planuose.

13. Kiekvienas mokytojas pamokoje numato siekiamą rezultatą ir sutartu su mokiniais būdu pamatuoja jį pamokos pabaigoje.

14. Kiekvienas mokytojas pamokoje numato aiškius vertinimo kriterijus ir juos naudoja pažangos stebėjimui.

15. Minimalus dalyko apibendrintų įvertinimų skaičius per pusmetį priklauso nuo dalyko savaitės pamokų skaičiaus. Minimalus įvertinimų kiekis – dalyko pamokų per savaitę skaičius + 2. Pvz., jei dalyko pamokų per savaitę yra 1, per pusmetį mokinys turi gauti bent 3 įvertinimus (pažymius arba tarpines įskaitas).

16. Mokytojas per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo (vasario) mėnesį pasirašytinai supažindina mokinius su gimnazijos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu.

17. Atsiskaitomojo darbo, kuris vertinamas apibendrinamuoju vertinimu, data turi būti suderinta su mokiniais ir įrašyta į TAMO atsiskaitomųjų darbų kalendorių. Atsiskaitomojo darbo rezultatai mokiniams pristatomi ne vėliau kaip po 2 savaitių.

18. Mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs atsiskaitomajame darbe, turi teisę atsiskaityti per dvi savaites, bet ne vėliau kaip iki pusmečio pabaigos. Išimtiniais atvejais atsiskaitymo laiką mokytojas gali pratęsti, sprendimą suderinęs su mokiniu, klasės vadovu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais). Mokinys, be pateisinamos priežasties nedalyvavęs atsiskaitomajame darbe ir neatsiskaitęs mokytojo nurodytu laiku, tokią teisę praranda ir rekomenduojama jam rašyti nepatenkinamą įvertinimą (1 arba neįsk.).

19. Parašius praleistą atsiskaitomąjį darbą, įvertinimas rašomas į tos datos langelį, kai mokinys atsiskaitė, įrašant komentarą, už ką gautas pažymys.

20. Neaiškiai parašyti, pribraukti, netvarkingai, ne pagal mokytojo reikalavimus pateikti atsiskaitomieji darbai gali būti įvertinti nepatenkinamu pažymiu arba laikomi neatsiskaitytais.

21. Naujiems mokiniams taikomas vieno mėnesio adaptacinis laikotarpis, per kurį nerašomi nepatenkinami įvertinimai. Patenkinami įvertinimai šiuo laikotarpiu rašomi mokiniui pageidaujant.

22. Kiekvienam nepatenkinamam įvertinimui mokytojas privalo dienyne pateikti komentarą, už ką šis įvertinimas gautas.

23. Pažymiais nevertinami pagrindinio ugdymo programoje dorinis ugdymas, gyvenimo įgūdžiai, socialinis emocinis ugdymas, socialinė pilietinė veikla, tiriamieji projektai, žmogaus sauga, o vidurinio ugdymo programoje - dorinis ugdymas, pasirenkamieji dalykai ir dalykų moduliai.

V SKYRIUS

VERTINIMAS BAIGUS UGDYMO LAIKOTARPĮ

24. Mokinio mokymosi pasiekimai pusmečio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatai fiksuojami įrašu arba balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą:

24.1. patenkinamas įvertinimas 4 – 10 balai, įrašai: „įskaityta“ (įsk.), „atleista“ (atl.);

24.2. nepatenkinamas įvertinimas 1–3 balai, įrašai: „neįskaityta“ (neįsk.).

25. Pusmečio pažymys vedamas skaičiuojant visų dienyne įrašytų to pusmečio pažymių aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles.

26. Metinis pažymys vedamas iš I pusmečio ir II pusmečio pažymių, skaičiuojant aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles.

27. Fiksuojamas nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), jei mokinys be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir iki pusmečio pabaigos

neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., atsiskaitomųjų darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose.

28. Jei mokinys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“).

29. Jei bent vienu pusmečiu fiksuotas įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), tuomet dalyko metinis įvertinimas – „neįskaityta“ („neįsk.“).

30. Jei mokinys atvyko iš užsienio arba besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, teisės aktų nustatyta tvarka bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitais (turimais) ugdymo laikotarpiais pasiektus mokymosi pasiekimus.

31. Mokiniui, kuriam mokantis pagal vidurinio ugdymo programą pusmečio pabaigoje dalyko kurso programa buvo pakeista iš bendrojo (žymima raide B) į išplėstinį (žymima raide A), pusmečio ar metiniu įvertinimu laikomas mokyklos organizuoto mokymosi pasiekimų patikrinimo pagal A kurso dalyko programą (įskaitos) įvertinimas.

32. Informacija apie mokinio pasiekimus ir pažangą įskaita vertinamuose dalykuose, dalykų moduliuose kaupiama dienyne.

33. Klasės Mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinėje yra surašomi visų dalykų pusmečio (metiniai) pažymiai, PUPP ar BE rezultatai, duomenys, surašomi į išsilavinimo dokumentą (II ir IV klasėse) ir direktoriaus įsakymai dėl kėlimo į aukštesnę klasę ar išsilavinimo dokumentų išdavimo.

34. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, ugdymo skyrių vedėjai rengia mokinių koncentrų arba dalykų mokymosi pasiekimų ir pažangos ataskaitas, analizes, kurias pristato ir aptaria vadovų susirinkime, Mokytojų ir/ar metodinės tarybos posėdyje siekiant tobulinti ugdymo procesą: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

35. Vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

35.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

35.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos fiksuojant mokinių pasiekimų informaciją AŪD.

36. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link. Tam naudojamas AŪD.

37. I ir II klasėje ugdymosi tikslų numatymui, mokymosi žingsnių ir požymių planavimui organizuojami trišaliai (mokinys, mama/tėtis, klasės vadovas) pokalbiai.

38. Mokytojai pamokose organizuoja prasmingas veiklas ir parenka turtingas užduotis. Joms įgyvendinti pasitelkiami įvairūs mokymosi šaltiniai bei aplinkos, svarstomi mokiniams aktualūs klausimai bei problemos ir mokomasi skirtingose aplinkose. Jų išdava – mokinių priimti ir praktiškai taikomi sprendimai.

39. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Mokytojas grįžtamąjį ryšį teikia taip, kad mokinys sužinotų, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai.

40. Grįžtamąjį ryšį būtina teikti vienu iš būdų – žodžiu, raštu ar neverbaline kalba.

41. Kiekvienas mokytojas per mokslo metus turi turėti bent vieną individualų pokalbį su kiekvienu mokomu mokiniu, kurio metu aptariami mokymosi tikslai, jų siekimo priemonės, pasiekimų lygis ir tai raštu fiksuojami AŪD.

42. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti gali būti pasitelkiamas ir kaupiamasis vertinimas, sudarantis galimybes kaupti išsamią informaciją apie kompetencijų pokyčius ilgesnėje laiko atkarpoje bei panaudoti ją grįžtamajam ryšiui teikti. Kaupiamasis vertinimas turi remtis mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojui patogia ir mokiniams pristatyta forma, kuriais remdamasis prirėikus jis galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

43. Pažymys yra konstatuojamojo pobūdžio grįžtamojo ryšio forma. Tačiau mokinio įgytų kompetencijų vertinimas pažymiu neturėtų būti vyraujanti praktika, nes toks vertinimas nenurodo tolesnio mokymosi perspektyvų mokiniui. Skatinant individualią pažangą, didesnę vertę už pažymį turi mokytojo pastebėjimai apie atliktos užduoties kokybę ir rekomendacijos dėl užduoties atlikimo tobulinimo.

VII SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

44. Mokinių vertinimo rezultatus mokytojai naudoja pagal paskirtį, t. y. padeda mokiniams mokytis, patvirtina rezultatus ir išsilavinimą, stebi ir valdo ugdymo kokybę.

45. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupiama informacija, kuri naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija, todėl vengiama ją transformuoti į pažymius ar kitus skaičiais reiškiamus įvertinimus.

46. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.
